

پایش ملی محیط کسب و کار استان هرمزگان پاییز ۱۴۰۰ (دوره بیست و یکم)

زمستان ۱۴۰۰

منبع : اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران

تهیه کننده : واحد پژوهش های اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی هرمزگان

مقدمه

محیط کسب و کار به مجموعه عواملی گفته می شود که بر عملکرد یا اداره بنگاه های اقتصادی مؤثر هستند اما تقریباً خارج از کنترل مدیران بنگاه ها قرار دارند؛ عواملی نظیر قوانین و مقررات، میزان بارندگی، فرهنگ کاری در یک منطقه و ... که در کشورها و مناطق جغرافیایی گوناگون، در هر رشته کاری و نیز در طول زمان متفاوت هستند. امروزه، بهبود محیط کسب و کار یکی از مهمترین راهبردهای توسعه اقتصادی هر کشور به شمار می رود و علاوه بر آن هرچه محیط کسب و کار یک کشور شرایط بهتری داشته باشد، بهره برداری از فرصت های کارآفرینی بیشتر و هر چه بهره برداری از فرصت های کارآفرینی در جامعه ای بیشتر باشد، عملکرد اقتصاد آن کشور و خلق ارزش و ثروت در آن جامعه نیز بیشتر می شود. با این حال بهبود محیط کسب و کار، نیازمند برنامه ریزی و سیاست گذاری مطلوب است، که دستیابی به این مهم نیازمند وجود فرایندی مستمر برای پایش و سنجش وضعیت محیط کسب و کار هر کشور است.

گزارش حاضر، بیستمین گزارش فصلی است که اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران با رویکرد تلفیق داده های پیمایشی با داده های آماری بر اساس نظریه عمومی کارآفرینی شین ارائه نموده است. در این گزارش، داده های پیمایشی، حاصل از ادراک سنجی از وضعیت مؤلفه های محیط کسب و کار کشور در پاییز ۱۴۰۰، از ۲۸۵۶ فعال اقتصادی زیرمجموعه سه اتاق و با استفاده از روش تکمیل پرسشنامه الکترونیکی (CAWI) و همچنین آمارگیری تلفنی با کمک رایانه (CATI) صورت گرفته است و داده های آماری نیز از منابع آماری رسمی کشور تهیه و مورد استفاده قرار گرفته اند.

امید است نتایج این طرح بتواند نقشه راه روشنی برای برنامه ریزی و سیاست گذاری در جهت بهبود محیط کسب و کار کشور فراهم آورد.

جامعه هدف: مجموعه واحدهایی که طبق تعریف شامل اعضای فعال اتاق های بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران، اصناف و تعاون هستند، جامعه هدف طرح را تشکیل می دهند. بنابراین اعضای غیر فعال و اعضایی که عضو سه اتاق نیستند را پوشش نمی دهد

زمان آماری: زمان آماری برای تکمیل سؤالات پرسشنامه، وضعیت محیط کسب و کار در فصل پاییز سال ۱۴۰۰ ست.

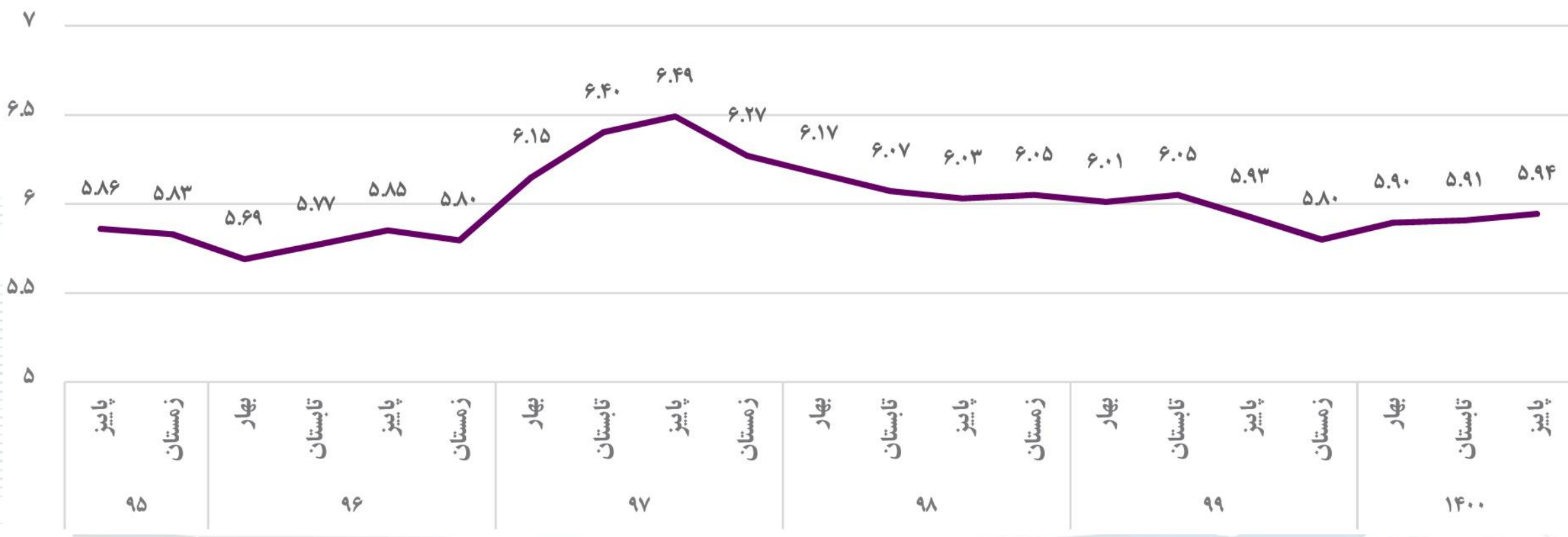
روش جمع آوری اطلاعات: اطلاعات مورد نیاز این طرح به ۲ روش به دست می آید. برای مؤلفه های پیمایشی به صورت آمارگیری الکترونیکی و به تکمیل پرسشنامه از طریق سامانه اینترنتی توسط واحدهای انتخاب شده در طرح نمونه گیری است و برای مؤلفه های آماری از روش جمع آوری داده ها از مراجع رسمی کشور است

نتیجه طرح عددی بین یک تا ده محاسبه می شود. هرچی عدد به یک نزدیک تر باشد وضعیت مناسب تر بوده است.

سال	پاییز ۹۹	زمستان ۹۹	بهار ۱۴۰۰	تابستان ۱۴۰۰	پاییز ۱۴۰۰
شخص کل	۵/۹۳	۵/۸۰	۵/۹۰	۵/۹۱	۵/۹۴

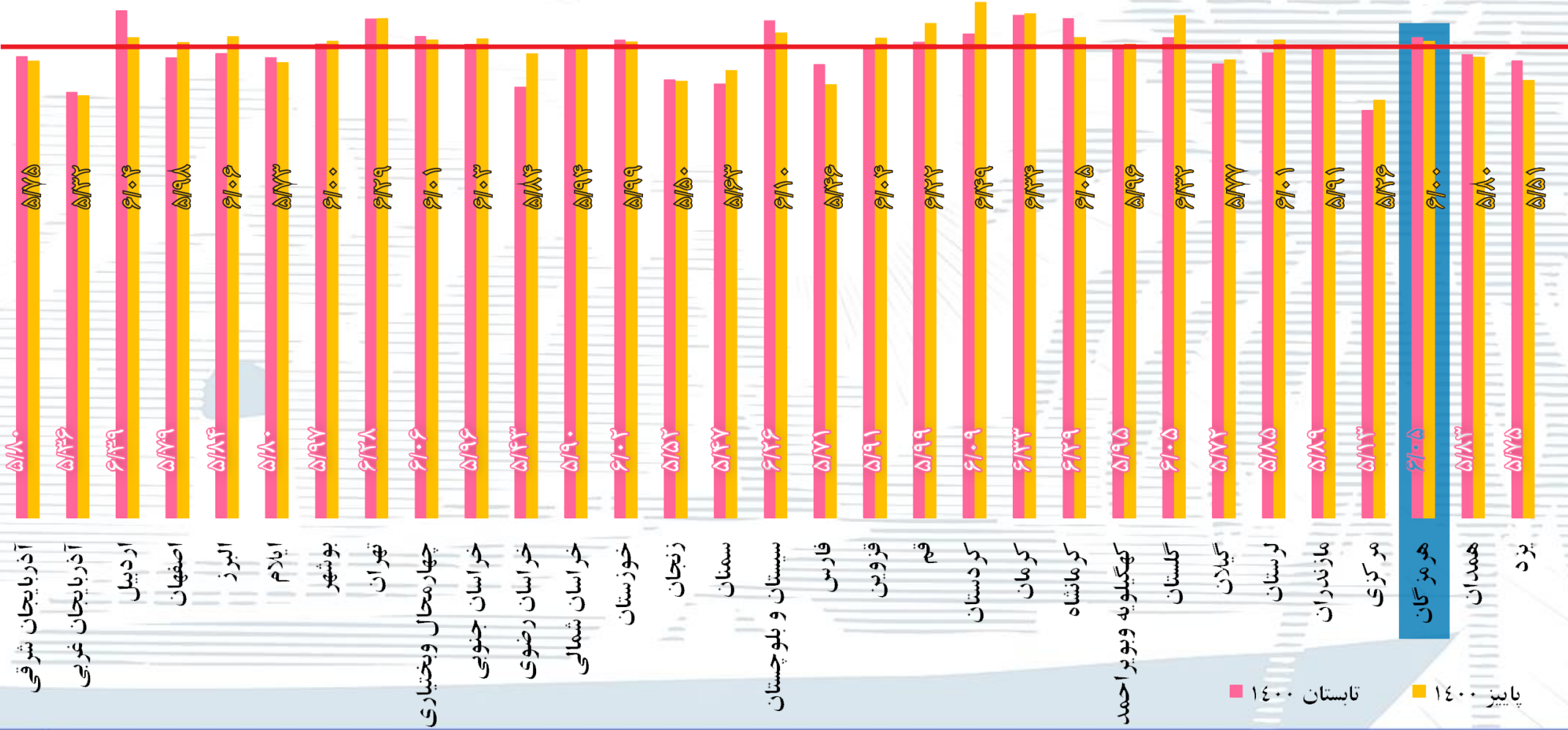

رشد شاخص کل محیط کسب و کار

شاخص محیط کسب و کار استان های کشور

شاخص ملی = ۵/۹۴

مقایسه میزان مشارکت پاسخگویان در طرح در استان هرمزگان با کشور

سال	پاییز ۹۹	زمستان ۹۹	بهار ۱۴۰۰	تابستان ۱۴۰۰	پاییز ۱۴۰۰
هرمزگان	۴۰	۴۶	۵۷	۵۲	۳۹
کشور	۵۷	۵۱	۶۱	۵۶	۶۰

مقایسه شاخص محیط کسب و کار در استان هرمزگان با کشور

سال	پاییز ۹۹	زمستان ۹۹	بهار ۱۴۰۰	تابستان ۱۴۰۰	پاییز ۱۴۰۰
هرمزگان	۶.۱۰	۵.۸۷	۵.۹۹	۶.۰۵	۶.۰۰
کشور	۵.۹۳	۵.۸۰	۵.۹۰	۵.۹۱	۵.۹۴

مقایسه شاخص محیط کسب و کار در استان هرمزگان با مناسبترین و نماسب ترین استانی کشور

کشور	کرمان	گلستان	کردستان	هرمزگان	فارس	اذربایجان غربی	مرکزی	استان
۵.۹۴	۶.۳۴	۶.۳۲	۶.۰۹	۶.۰۰	۵.۴۶	۵.۳۲	۵.۲۶	پاییز ۱۴۰۰

5.27	ضعف نظام توزیع و مشکل در رساندن محصول به بازار
5.69	عرضه کالاها و محصولات قاچاق در بازار ایران
5.97	فقدان ارتباط مناسب میان عوامل تأمین مواد اولیه، تولید و عرضه یک محصول در بازار
7.00	دخالت های غیرمنطقی نهادهای حاکمیتی در تعیین قیمت ها در بازار
5.17	کارگریزی عمومی و ضعف فرهنگ کار در جامعه
5.72	کمبود تقاضا در بازار
5.88	کمبود فناوری های نوین و تجهیزات مورد نیاز
5.06	کمبود نیروی کار ماهر
4.44	محدودیت های دسترسی به شبکه تلفن همراه و اینترنت
4.27	محدودیت دسترسی به آب
4.93	محدودیت دسترسی به حامل های انرژی (برق، گاز، گازوئیل و)...
5.70	فساد و سوءاستفاده افراد از مقام و موقعیت اداری در دستگاه های اجرایی
5.76	موانع در فرایندهای اداری و اخذ مجوزهای کسب و کار در دستگاه های اجرا

4.56	نحوه استقبال مشتریان از نوآوری و ابتکار در ارائه خدمات و محصول
5.88	برداشت های سلیقه ای از قوانین و مقررات توسط مأموران محیط زیست، شهرداری، گمرک، بهداشت و ...
5.63	بی تعهدی طرف های قرارداد و معامله به اجرای تعهدات و وعده های شان
7.37	بی ثباتی سیاست ها، قوانین و مقررات و رویه های اجرایی ناظر بر کسب و کار
8.24	غیرقابل پیش بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات
5.00	رویه های سختگیرانه اداره های کار و بیمه تأمین اجتماعی برای مدیریت نیروی انسانی
4.63	تمایل عمومی به خرید کالاهای خارجی و بی رغبتی به خرید محصولات ایرانی
5.22	تولید و عرضه نسبتاً آزاد کالاهای غیراستاندارد و تقلبی در بازار
6.42	وجود رقابت غیرمنصفانه شرکت ها و مؤسسات دولتی یا شبه دولتی در بازار
4.96	ضعف دادگاه ها در رسیدگی به شکایات و پیگرد موثر متجاوزان به حقوق دیگران
6.63	وجود انحصار، امتیاز یا هر نوع رانت به کی یا تعدادی از رقبا در بازار

مقایسه شاخص محیط کسب و کار به تفکیک مناسب ترین و نامناسب ترین مولفه های پیمایشی استان هرمزگان با استان های همجوار

استان	هرمزگان	فارس	کرمان	یزد	سیستان بلوچستان
محدودیت دسترسی به آب	۴/۲۷	۲/۶۱	۳/۹۱	۳/۸۹	۳/۸۲
محدودیت دسترسی به شبکه تلفن همراه و اینترنت	۴/۴۴	۳/۴۱	۴/۵۶	۳/۷۰	۳/۷۵
نحوه استقبال مشتریان از نوآوری و ابتکار در ارائه خدمات و محصول	۴/۵۶	۳/۷۱	۳/۷۶	۳/۶۸	۳/۵۱
دشواری تأمین مالی از بانکها	۷/۰۸	۶/۶۲	۷/۹۱	۵/۷۷	۶/۵۸
بی ثباتی سیاست ها، قوانین و مقررات و رویه های اجرایی ناظر بر کسب و کار	۷/۳۷	۷/۱۱	۷/۶۱	۷/۱۱	۶/۴۵
غیر قابل پیش بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات	۸/۲۴	۷/۸۳	۸/۸۰	۹/۱۹	۷/۹۰

برخی مشکلات از دید فعالان اقتصادی (در مهر ۱۴۰۰)

- در بخش صنایع وابسته به محصولات پتروشیمی با افزایش قیمت مواد اولیه و کاهش عرضه آن از سوی پتروشیمی ها روبرو هستند در نتیجه بسیاری از واحدها و خطوط تولید در صنایع وابسته تعطیل شده اند.
- هزینه نقل و انتقالات بانکی و پرداخت ارزی به دلیل عدم استفاده از سیستم بانکی بین المللی برای تولیدکنندگان بسیار بالا و زمان بر است و در بسیاری از موارد با از دست دادن پول روبرو می شوند. (لاستیک و پلاستیک)
- قطعه سازان با تقاضای کم و کاهش تولید روبرو بودند دلیل احتمالی عمده آن، استفاده خودروسازان از قطعات خودروهای فرسوده در تولیدات است. (صنایع نقلیه و قطعات وابسته)
- بسیاری از بنگاه ها در برخی از استان ها همچنان با مشکل قطعی گاز روبرو هستند و افزایش نامتعارف قیمت حامل های انرژی هزینه تولید را بسیار بالا برده است. (صنایع کانی غیر فلزی، صنایع شیمیایی)
- افزایش قیمت مواد اولیه و قیمت گذاری دستوری وزارت صمت از لحاظ هزینه مالی و زمانی زیادی را به بنگاه ها تحمیل می کند. (صنایع شیمیایی، صنایع کانی غیر فلزی)
- برخی از شرکت ها با کاهش شدید نیروی کار و استخدام نیروی انسانی مواجه هستند. به دلایلی مانند عدم کفایت حقوق برای زندگی و توسعه مشاغل آنلاین بعضا افراد به دلیل کسب درآمد بالاتر به کار در کارگاه های تولیدی تمایلی ندارند. (صنایع فلزی، صنایع ماشین سازی و لوازم خانگی)
- آنلاین بعضا افراد به دلیل کسب درآمد بالاتر به کار در کارگاه های تولیدی تمایلی ندارند. (صنایع فلزی، صنایع ماشین سازی و لوازم خانگی)
- افزایش شدید قیمت آلومینیوم در سطح جهانی با توجه به کمبود نقدینگی باعث شده تا امکان خرید برای تولیدکنندگان مقدور نباشد و بر فعالیت شرکت های فعال در حوزه صنایع فلزی تاثیر منفی گذاشته است. (صنایع فلزی)
- به دلیل نوسان قیمت دلار به ویژه نوسانات کاهشی، بسیاری از کارگاه ها که حواله خرید مواد اولیه با دلار ۲۸۰۰۰ تومانی داشتند، متضرر شده و با توجه به اینکه خریداران با انتظارات کاهش قیمت دلار، انتظار کاهش در قیمت خرید را دارند، این موضوع تقاضا را هم تحت تاثیر قرار داده است. (صنایع لاستیک و پلاستیک)
- بسیاری از شرکت های خدماتی به دلیل کاهش تقاضای مشتریان با کاهش فعالیت روبرو هستند.